

ste vi z nami postopali, tako postopamo mi z vami. . . In kadar pridejo prvaški politikujoči duhovni z nenasitnim svojim žakeljem, takrat rečite kmetje zopet: Klin s klinom, pojdite k vašim črnimi kandidati, ti vam naj pomagajo. Delajmo torej, delajmo! To je edino, kar moremo priporočati. In z delom nam pride čas, ko bode ljudski glas več veljal nego glas izsalscev ljudstva!

Politični pregled.

Zopet prvaški hofrat. Ljubljanski dr. Ferjančič je stopil v pokoj in postal ob tej priliki "hofrat". Mož je bil vedno "liberalec". Ali poseben zanesljivi "liberalci" niso ti prvaški gosposdije. V državnem zboru je predlagal Ferjančič t. zv. "kancelparagraf". Ali dobil je migljaj od marnice vlade in potegnil svoj predlog nazaj. In ker je bil tako priden, postal je hofrat. . . Hm, hm! Prvaški liberalnega in klerikalnega kalibra znajo pač lepe "kšefte" iz politike delati. In kadar postanejo hofrati, takrat vpijejo njih pajdasi: Poglejte, kako delajo ti junaki za narod. . .

Boj vinogradnikov na Francoskem. Veliko večje od avstrijskega je vinogradništvo na južnem Francoskem. Med tamošnjimi vinogradniki pa je prišlo zdaj do odločne borbe proti ljudem, ki kvirajo, ponarejajo in panckajo z vinom. V teku let je šlo tamošnje vinogradništvo tako nazaj, da je marsikatera preje bogata pokrajina osiromašila. Danes dobi kmet za hektoliter 25—28 frankov (1 frank je 95 vin.) tako da pride komaj na svoje lastne troške. Vzrok je da proda fabrikant umetnih vin v mestih lahko svojo brogzo po 8—10 fankov in vinogradnik ne more z njim konkurirati. Nikdar bi razmere tako daleč ne prišle, ko bi francoska vlada ostavila pančarijo z vinom. Ali vlada doslej ni ničesar storila in zato si hočejo vinogradniki sami pomagati. V Narboni se je vršil p. k. velikanski shod, katerega se je udeležilo nad 80 tisoč vinogradnikov; sprevod kmetov je bil 7 kilometrov dolg. Kmetje zahtevajo: natančno nadzorstvo kleti in knjigovodstva; natančno statistiko, koliko vina pridelava vsaka pokrajina v vsakem letu; nadzorovanje veletržev z vinom; postreženje kazenskih določb glede ponarejanja vinov. Ednaki velikanski shodi so se vršili v drugih krajih. Vlada je tudi takoj priznala, da imajo vinogradniki prav in izjavila, da bode v njih prid nastopala.

Dopisi.

Iz Okiča. Dne 25. t. m. so se zadnjokrat delavci na licu mesta izplačali v navzočnosti veleazluženega g. načelnika Orniga in stavbinškega vodja g. nadučitelja Ogoreleca po okrajnem tajniku Pengu. Po končanem izplačevanju so se zbrali delavci, katerim se je postreglo s kruhom in s pijačo in g. Ogorelec je naprosil g. načelnika Orniga za besedo, katero mu je podelil. Gospod Ogorelec je tako govoril: Že več kakor 50 let so prusili ubogi trpini v Halozah

svoj god posebno židane volje. Takrat so prinašali na mizo vino iz soda, na katerem maček čepi.

Posledica županove dobre volje in darežljivosti je bila, da so bili gosti zvečer mehki, kot ne bi imeli v sebi trdih kosti. Glave so jim jele uhajati na mizo, in očetu Struklju je postala njihova debela buča tako težka, da jih je potegnila. kakor so dolgi in široki, pod mizo k hišnemu čuvaju Sultanu.

Davno se je že zmrznilo, a na odhod se ni mislil nihče. Le oče Cmok so se vzdignili in se z opotekajočimi koraki podali ven "na zvezde gledat". Pa hitro so se zopet prigugali v sobo in kričali: Za božjo voljo, kaj se je zgodilo! Mesec je v odprti studenec padel. Hotel sem iti malo na stran; ko grem mimo studenca, vidim mesec v vodi. Moj Bog, kako hom zdaj v temi domu prišel!

Vsi navzoči se s težkimi koraki zazibljajo proti studencu, da bi se prepirali o resničnosti Cmkovih besed. Nemalo začudenje jih je prevzelo, ko vidijo, kako jih mesec iz vode gleda.

Strah jih je prevzel in urno so jo pobrisali v sobo, da bi se posvetovali, kaj jim je storiti. Sklenili so, potegniti utopljeni mesec z ognjegaškim kavljem (aklom) iz studenca.

Dva moža privlečeta kavelj. Peprl jima rečejo: „Zdaj pa započita akelj v vodo pod mesec!“

Moža ubogata. Ker sta razburila vodo, jel se je mesec tresti. „Viš ga, viš, že miga, bo že šlo!“ začnejo kričati gledalci.

v Barbarški fari, da bi se vendar okrajna cesta, katere čez Okički breg vodi, v takšni stan spravila, da se ne bi uboga živina tak strašansko in neusmiljeno trpinčilo. Prosili so že poprej, kakor so se v naši deželi okrajni zastopi ustanovili pri mnogih oblastih, prosili so potem ko so se okrajni zastopi ustanovili, da bi se vendar omenjena cesta v takšni stan spravila, da ne bi naša uboga živina toliko muk prestala. Ali vse prošnje so bile zastonj. Ko pa je naš visokospoštovani, veleazluženi gospod Ornig načelnikstvo okraja prevzel, potem so bile poprej neuslišane prošnje takoj uslišane. Veleazluženi g. Ornig je z vsro močjo delal na-to, da se ta cesta popravi, oziroma preloži; on je mnogo nplival na-to, da bi se to delo kak najbolj po ceni izvršilo in je tudi sam on pri visokem deželnem odboru izprosil izdatno podporo za to cesto. Dne 15. julija 1906 se je začelo delo na tej cesti in hvala Bogu, brez nezdor se je 25. t. m. končalo, čez pol leta. Konečno je napil veleazluženemu gospodu načelniku Ornigu, h kateri napitnici so navzoči krepko pritrdili. Na to je mnogospoštovani g. Ornig lepe velepomembne besede spregovoril in z veliko zadovoljnostjo in s hvaležnostjo napil gosp. Ogoreleca in je bila tako slovesnost za zdaj končana. Kakor se sliši, se bo o priliki sv. birne pri sv. Barbari v Halozah omenjena cesta po milostj. knezoškofudne, 29. junija 1907 blagoslovila.

Iz Planine. Tukaj imamo tudi take velike in močnejše gospode farške podrepnike, namreč dol malo nižje Planine in to je seveda tisti sveti in vsegamočni Sušnik i. t. d., ker ti pa dragi „Štajerc“ ne smem vseh imen imenovati, ker se nam še niso tako zameril, da bi te mogli s takimi ostudnimi imeni žaliti. Saj bi jih še ne bilo dobro na svinjske vrati napisati, kajti potem bi vse svinje noter pocrkale. Nabirali so ti sv. očetje smodnik celi teden od teh ubogih ljudi, da so zamogli potem Benkoviču na čast streljati in denarje v zrak metati, namesto da bi cerkvi darovali, ki je že toliko tega potrebna, da za naštetni ni. O tega pa ti sv. modri možje ne vidijo. No ja, pa saj jih je že tisti dan naš ljubi Bog s točo kaznoval, da so mogli kar nehati streljati. To so tisti možje, namreč Marker, Jurek, Tomažek, ki pravijo: o j! gospod provizor! Kaj pa koga to briga, če imate Vi te nedolžne devičice pri sebi, saj vemo, da jih potrebujete. Ja, ja, seveda. Ena kuharica, druga je kelnarica, tretja pa ljubica mojga srca. Toraj prihodnjič ti bomo pa še kaj bolj mastnega naznanili. Za danes z Bogom!

Sv. Ožbalt pri Dravi. Ave Robič! Morituri te salutanti! Vera je fuč, cerkve morajo razsušiti, slavna dnhovščina boče izvandrati. Zakaj? Ker se neki profesor, imenoma Franc Robič, na Dunaj peljati ne sme. Seveda bi bila zdaj vera tudi fuč, če bi vera in klerikalizem ena in ista reč bila. Tako pa je le Robič fuč, drugega se ni nič hudega storilo. Če si šel iz Brezna na Kaplo ali pa na Remšnik, in če si med potom kjersibodi kak kamen vzdignil, hitro je izpod njega prilezel Robič na papirju in te za far karto na Dunaj prosil. Če si potem stopil v gozd, bleščale so se ti oči od rudečih plakatov, s ka-

„Moži, zdaj se pa obesite na akelnovo štango, jaz bodem pa komandiral. Če rečem „ho-ruk“, morate prav močno potegniti!“

Koliko je imelo prostora na kaveljnovem drogu, toliko pesti ga zgrabi, a Peprl zapoveduje: „Ho-ruk! Ho-ruk! Moži, le bolj močno potegnite!“

Pa ni šlo, ker se je kavelj zapil v kamen studenca.

Zopet zakliče župan: „Ho-ruk!“ Može potegnijo navdušeno, koliko so jim le moči prepustile. V temno noč zadoni glasen „rsk!“ drog se zlomi, in možje padejo na hrbet, da so kar vse štiri krišku pomoleli.

Niso se še vsi oddahnili od strahu, ko pokaže na tleh ležeči kovač z roko proti cerkvi in zakliče: „Glejte, glejte! Mesec je že gori, mesec je že gori, tam le za cerkvijo je zdaj! Kako se nam hvaležno smeji, ker smo ga rešili iz vode! Per mej duni, pa težek je le bil!“

Od veselja, da so storili celemu svetu toliko dobrote, so ga možakarji požajfali še nekaj kupic in se potem odpravili domu. Hvaležni mesec jim je svetil, da so mogli najti svoje hiše, na hišah vrata in na vratih kljuke.

Zdaj pa sklenem svoje pisanje. Če vam bode kdaj dolgčas in bi radi o Krofčanah še kaj izvedeli, mi pa naznanite, da vam napišem o njih še več veselih prigodb — znam jih še celo kopico. F. Lemberzan.

terimi so bile naše smreke olepšane. Iznenadeni smo prašali posestnike teh gozdov, kdaj so jih neki Robiču podestali, da je pustil vse dolštenplati. Cela božja narava je bila s papirjem prevlečena. In če si šel v cerkev, godilo se ti je ravno tako. Raz prižnice se je oznanjevala božja beseda, ki je tudi o Robiču govorila. Ni bilo najti mesta, kjer bi se mogel ogniti tega imena. Hladnokrvno in smehljaje smo gledali to otročje počenjanje, ker predobro smo vedeli, kakšen sad bo obrodilo. Volilci občin Brezno, Remšnik in Kapla smo do 90% Štajercijanci. Ker „Štajerc“ za naš volilni okraj kandidata ni postavil, smo se odločili, kakor ni bilo drugače mogoče. Ponudila sta se 2 kandidata: eden klerikalni profesor, drugi pa napredni kmet. Z lahko roko smo porinili klerikalca od sebe in rekli: „Kmetje za naprednega kmeta, župniki pa za nazadnjaškega profesorja!“ Svoji k svojim! Cesarju Konstantinu so se prikazale besede: „In hoc signo, Vincenc!“ in 28. maja t. l. se je ta obljuba izpolnila. V znamenju napredka je Vincenc Ježovnik dobil okoli 1100 glasov več nego Robič in cela tretjina tega števila namreč 350 glasov spada na naše 3 občine. Na Brezno in Remšniku skupaj je dobil Robič 21, Ježovnik pa 267 glasov. Živeli te dve vzorni, napredni občini, ki stojita kakor skale, na katerih si svoboda zida svoj dom. Živeli tudi Kapelčani, ki so s svojimi 83 glasovi pokazali, da je luč prostosti tudi tam prodrila črno temo klerikalizma. Torej ne vera, ampak klerikalizem je fuč, je pokopan v teh 3 občinah za vse čase. Naj v miru počiva! Amen!

Iz Laškega okraja. Dragi „Štajerc“! Ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa od Sv. Lenarta, naj ti pišem jaz. Ko bi Kristus zdaj na svet prišel, bi mu bilo treba velikega biča v roke vzeti, in vse tiste posvetne farje iz tempelne napoditi, kakor jih imamo tu pri Sv. Lenartu. G. župnik Časl je iz prižnice zapovedal, da morajo vsi Benkoviča voliti. Na občini Marija-Gradec se je taka lumparija delala, da je bilo 45 brez legitimacije, to je 2 lista več kakor volilcev!! Taki švindel so delali farje da je bil vsak primoran, B. voliti. Benkoviču naravnost povemo, da mu ni treba ponosen biti na prisiljeno izvolitev od fajmoštrov in kaplanov. Ko bi naprednjaki tak švindel delali, kakor farji, bi bil Moscon izvoljen. Kakor sem slišal, še na binkoštno nedeljo popoldan so imeli shod; zavoljo slabega vremena je komaj prišlo enih par „Fihposerjev“. Kakor smo zvedli, sta ga priredila laška kaplana. Pri volitvi v Sv. Krištofu sta tudi kaplana nosove zraven držala! Ako se bota še naprej v posvetne reči vtikala, bomo poskrbeli za ostro krtačo, kajti gradivo imamo dovolj! Na binkoštni pondelek je bil zjutraj ob 8. uri shod; prišel je Korošec Benkoviča priporočat, da bi vsi Benkoviča volili! Prosi jih je na vse načine. Vsi volilci v Laškem okraju, ki so volili Benkoviča, so ednaki tistim Krofčanom, ki so z glavami okna delali in osla na streho vlekli! In še nadalje: odborniki v Sv. Krištofu Petek je fant, takšnega poštenjaka nucamo v komisijonu. O njemu se govori, da je lovil ribe; ker ni imel izkaznice, ga je zasačil stražmojster in ga vprašal: „Kje imate izkaznico, da smete ribe loviti?“ Rekel je: „Nimam ničesar, kakor 5 rib!“ To ste fejest ljudje, ki se najdejo taki odborniki pri občin? Ali va ni sram? Kaj so vam pa kočarji storili, da imate toliko govoriti čez nje? Mislim, da smo kočarji tudi boljši poštenjaki, kakor pa vi odborniki! 4 volilne lumparije ima že sodnija v roki! Prihodnjič več! Zadnjič sem Vam pisal da Vam bodem naznanil od Roševga Miha pa ga rajši pustim, da se ne bo jezil. Tukaj v hoteli duhovniki, da se je Benkovič izvolil, in že grozno „vera peša“. Ker je doktor izvolja tedaj bo še enkrat bolj pešala. . .

Iz Polenšaka. (Shod in volitve in še drug puntarje). Dragi nam bralci in naprednjaki, smo prisiljeni že znovič uckaj čisto kratkega in zanimivega svetu naznaniti. V prvi vrsti, kaj sta se naša gg. mežnar in župnik pri zadnji volitvah in shodih obnašala. Ko je prišel hofrat Ploj k nami, je bil g. župnik Valenko pri gostilni Lovreca in je željno pričakoval hofrata in ko je stopil na neke stenga, da je imel govor, je takoj stal g. župnik pri njemu na desni strani. Seveda, predstavil se nam je g. župnik